

Heemkundekring Stad en Lande van Tholen

Secretariaat: Burg. Versluijsstraat 34, 4698 AS Oud-Vossemeer,
Tel. 0166-672872 (na 18.30 uur), e-mail: secretaris@heemkundetholen.nl

NIEUWSBRIEF

Nummer 16, juni 2006

Felicities

Onze voorzitter de heer Wally Blaas uit Tholen is ter gelegenheid van Koninginnedag benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau, voor zijn maatschappelijke verdiensten, onder meer voor de heemkundekring. Ook ons lid Jan Lanooy uit Scherpenisse kreeg een lintje: hij werd Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Twee andere leden, oud-archivaris Hans Zuurdeeg en Paul van Belzen uit Tholen, zijn onderscheiden met de erepenning van de gemeente Tholen. Namens de leden feliciteren wij hen allen hiermee van harte.

Activiteiten

De eerstvolgende activiteit voor onze kring is de Alvantho-manifestatie in Sint-Annaland. De fotowerkgroep verzorgt dan een expositie in de stand van de ZLTO. De manifestatie is op donderdag 6, vrijdag 7 en zaterdag 8 juli.

Op 12 augustus zijn we opnieuw in Sint-Annaland te vinden, dan tijdens de braderie op het terrein van streekmuseum De Meestooft. Er zullen oude foto's te zien zijn en ook zijn verschillende boekjes over de historie van Tholen verkrijgbaar.

Voor 23 september staat een excursie gepland. Een wandeling met gids door het stadje Tholen is de opzet. Nadere informatie volgt, maar noteert u deze datum alvast in uw agenda.

Ook over de eerstvolgende lezing in oktober en de inloopdag in november in De Poorthove te Poortvliet volgt later meer informatie.

Werkgroep genealogie

De werkgroep genealogie komt op de volgende data bij elkaar, steeds om acht uur in de koffiekamer van streekmuseum De Meestooft te Sint-Annaland: 21 juni, 2 augustus, 13 september, 25 oktober en 6 december.

Open Monumentendag

Onze kring coördineert ook dit jaar weer de Open Monumentendag in de gemeente Tholen, die op zaterdag 9 september wordt gehouden. Aan het thema werken we nog, dit wordt waarschijnlijk kerkorgels. Het Meere-orgel in de kerk van Poortvliet is 200 jaar geleden gebouwd. Van de volgende monumenten is inmiddels zeker dat ze opengesteld zullen zijn: Grote Kerk, R.K. kerk, Gasthuiskapel, molen De Hoop en stadhuis in Tholen; R.K. kerk en ambachtsherenhuis in Oud-Vossemeer; kerk hervormde gemeente in Scherpenisse; kerk hersteld hervormde gemeente in Poortvliet; kerk hervormde gemeente en molen De Hoop in Sint-Philipsland.

Jaarboek

De redactie is begonnen met de voorbereidingen voor de uitgave van een nieuw jaarboek. Ze houdt zich altijd aanbevolen voor bijdragen op heemkundig terrein. Heeft u een interessant verhaal of onderzoek, schroom dan niet om contact op te nemen. (z.o.z.)

Volksverhalen

Ruben Koman te Dordrecht schreef recent boeken over volksverhalen en volksgeloof te Dordrecht en Dalfsen, in samenwerking met het Meertensinstituut te Amsterdam. Nu richt hij zich op het verzamelen van volksverhalen uit Zeeland, want in onze provincie is op dit terrein niets meer uitgegeven na het 'Zeeuwsch Sagenboek' in de jaren dertig. De verhalen hoeven niet per se in Zeeland te hebben afgespeeld, evenmin hoeven ze waar gebeurd te zijn. Het gaat erom welke verhalen werden/worden verteld onder de mensen. Ze mogen, ook in dialect, worden aangeleverd bij:

Ruben A. Koman, Remmerstein 19, 3328 BL Dordrecht, e-mail rubenkoman@hotmail.com. Wilt u bij uw inzending uw naam, woon- en geboorteplaats, leeftijd en beroep vermelden. Bovendien kunt u gebruik maken van onderstaande vragenlijst.

1. Geloof men aan **elfen, witte vrouwen** (witte wieven, witte juffers etc.) en dergelijke geesten? Wat vertelt men hierover? Zijn er ook moderne bewegingen (sjamanen/wicca's, moderne hekserij) die in dergelijke zaken geloven?
2. Kent u oude verhalen over **zeemeerminnen**?
3. Zijn **'alven'** in oude verhalen bekend, of **dwergen** en **kabouters**? Helpen ze de mensen ook?
4. Kent u verhalen van **reuzen**; hebben ze bepaalde heuvels 'geschapen'?
5. Zijn er verhalen over de **naamsverklaring** van bepaalde gebieden/de stad/het land? Of over het gemeente-/dorps-/stadswapen? Kent u **bijnamen** van inwoners van bepaalde dorpen/steden/gebieden?
6. Werd er verteld over de **kinderschrik**: een monster dat langs de waterkant zit/in het riet/koren, en ondeugende kinderen meesleurt? Had dit monster ook een naam?
7. Kent u verhalen over **gehangenen, geesten** die rondwaren rond oude galgplaatsen, of plekken waar men iets 'sinisters' voelt of de aanwezigheid voelt van gehangenen?
8. Zijn er verhalen bekend over **dwaallichten** (stalkaarsen), die mensen op het verkeerde been zetten of hen laten verdwalen?
9. Zijn er **spookhuizen** bekend of plekken waar men meent/meende dat het **spookt(e)**? Zijn er ook verhalen van spoken/geesten die door de lucht gaan of plekken onveilig maken/maakten? Of verhalen van spokende dieren?
10. Kent u verhalen over verborgen **schatten**?
11. Zijn er verhalen bekend over **onderaardse gangen**?
12. Zijn er **heiligenlegenden** bekend? Verhalen over Maria, Jezus? Kent men bepaalde handelingen rondom rituele voorwerpen? Zijn er heilige plekken bekend?
13. Kent u (oude) **volksgeneeswijzen**, bv. voor laten verdwijnen van wratten, steenpuisten, de hik etc.
14. Kent u verhalen over **heksen**, heksendansplaatsen e.d.? Hoe heksen herkennen, tegenhouden?
15. Zijn er verhalen over **toverij**/toverboeken/tovenaars?
16. Kent u verhalen van **weerwolven** of **maren/nachtmerries**?
17. Zijn er verhalen bekend van de **onsterfelijke mens**, die eeuwig dolen moet (tot laatste oordeel)?
18. Kent u verhalen over het **mannetje in de maan**?
19. Zijn er **duivelverhalen** bekend/plekken waar de naam van de duivel in voorkomt?
20. Zijn er verhalen bekend over (de angst voor) **vrijmetselaars**?
21. Zijn er verhalen bekend van mensen die net iets **meer kunnen**/konden dan ander ('met de helm geboren'), of zieners/profeten.
22. Kent u (oude/nieuwe) protestants **christelijke wonder-/genezings- en/of bekeringsverhalen** of verhalen over bijna-doodervaringen, engelen of demonen/bezetenen?
23. Zijn er bepaalde volksverhalen rondom een (historisch of hedendaags) **persoon** of **gebouwen**?
24. Kent u verhalen over (voorspellende) **luchttekenen** of **ufo's**?
25. Kent u **moderne stadssagen**/urban-legends/broodje-aapverhalen: verhalen die mensen elkaar als waargebeurd doorvertellen, maar die dat in de meeste gevallen niet zijn.
26. Kent u (moderne) **moppen, grappen, raadsels, rijmpjes**?
27. Zijn er mensen die zich bezig houden met **handoplegging, het oproepen van geesten, magnetisme, reiki, wicca**, o.i.d.? Zijn er ook verhalen rondom deze mensen (over angst/afkeer etc.)
28. Heeft u **zelf** wel eens iets buitengewoons/bijzonder meegemaakt (wat u niet kunt/kon verklaren)?
29. Kent u **overige** volksverhalen of bijgelovige zaken/handelingen?